

Udskriftsdato: 4. april 2026 (Gældende)

Uddrag af vejledning om ligsyn, indberetning af dødsfald til politiet og dødsattester m.v.

Ministerium: Sundheds- og Ældreministeriet

Uddrag af vejledning om ligsyn, indberetning af dødsfald til politiet og dødsattester m.v.

Pkt. 1-15.

(Udeladt)

16. Tavshedspligt

Som udgangspunkt må en sundhedsperson ikke meddele oplysninger fra dødsattesten vedrørende dødsårsag m.v., jf. sundhedslovens § 40, stk.1, hvorefter en patient som udgangspunkt har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger.

16.1 Videregivelse af helbredsoplysninger til pårørende vedrørende afdøde patienter

En sundhedsperson kan dog i medfør af sundhedslovens § 45 videregive oplysninger om en afdød patients sygdomsforløb, dødsårsag og døds måde til afdødes nærmeste pårørende, såfremt det ikke må antages at stride mod afdødes ønske, og hensynet til afdøde eller andre private interesser ikke taler afgørende herimod. Der kan endvidere på baggrund af en konkret vurdering videregives oplysninger til afdødes nærmeste pårørende efter reglen i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, hvis videregivelsen er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre. Bestemmelsen i § 43, stk. 2, nr. 2 vedrører oplysninger om patientens helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger. De hensyn, der kan begrunde videregivelse efter § 43, stk. 2, nr. 2 skal klart overstige hensynet til patientens ret til fortrolighed. Adgang til oplysningerne kan eventuelt ske i form af aktindsigt i relevante oplysninger i patientjournalen.

16.2 Forsikringssekskabers adgang til oplysninger om afdøde

I forbindelse med et dødsfald er det ofte tilfældet, at et forsikringssekskab eller en pensionskasse skal udbetale et beløb til den afdødes efterladte eller arvinger, dvs. den eller de berettigede til udbetalingen. Hvis det er en livsforsikring, må forsikringssekskabet undersøge, hvad vedkommende er død af, og ved en ulykkesforsikring kan der være brug for at vide, hvordan dødsfaldet er sket. Der kan også være behov for oplysninger om helbredsforhold i øvrigt for en nærmere angiven periode.

16.2.1 Den berettigede til forsikringsydelsen

Forsikringsaftaleloven, jf. bekendtgørelse nr. 999 af 5. oktober 2006 af lov om forsikringsaftaler § 22, der hører under justitsministeriets ressort, gælder i alle former for forsikring. Efter denne bestemmelse skal den sikrede (berettigede), hvis pågældende rejser krav mod sekskabet, give sekskabet alle ham tilgængelige oplysninger om forhold, som kan være af betydning for bedømmelsen af forsikringsbegivenheden, for fastsættelsen af det beløb, sekskabet skal yde, eller for de dækningskrav, sekskabet måtte have mod andre.

Tilstedeværelsen af de fornødne oplysninger er således efter forsikringsaftaleloven af afgørende betydning for, at der kan ske udbetaling af forsikringsydelsen. Bestemmelsen i § 22 indebærer, at den berettigede skal stille de oplysninger til rådighed for forsikringssekskabet, som pågældende selv har mulighed for at få, f.eks. gennem aktindsigt eller sundhedslovens § 45 eller § 43, stk. 2, nr. 2.

Den, der anmelder kravet til forsikringssekskabet (den berettigede) kan også, hvis forsikringssekskabet ønsker nærmere oplysninger om forsikringsbegivenheden, f.eks. i form af dødsattest, samtidig eller senere give samtykke til, at oplysningerne videregives til forsikringssekskabet. Der skal være tale om oplysning-

ger, der er af betydning for forsikringsforholdet/forsikringsbegivenheden, og det fornødne konkretiserede samtykke til videregivelsen af disse oplysninger skal foreligge.

Forsikringsselskabet må på baggrund af forsikringsaftalen forklare, hvilke oplysninger, der er fornødne til bedømmelse af forsikringsforholdet og fastsættelse af forsikringens størrelse.

Hvis den berettigede ikke giver forsikringsselskabet de oplysninger, der er brug for, eller i øvrigt ikke giver samtykke til, at forsikringsselskabet må se dødsattesten, kan der ikke gives forsikringsselskabet adgang til attestens oplysninger. Forsikringsselskabet må på det foreliggende grundlag tage stilling til, om forsikringen skal udbetales eller ikke. I henhold til forsikringsaftalelovens § 24 kan forsikringsydelsen først kræves betalt 14 dage efter, at selskabet har været i stand til at indhente de fornødne oplysninger til bedømmelse af forsikringsbegivenheden og fastsættelse af forsikringsydelsens størrelse.

En videregivelse af oplysninger i medfør af forsikringsaftalelovens § 22 er ikke i strid med sundhedslovens § 40, stk.1, om sundhedspersoners tavshedspligt. Videregivelsen må anses for berettiget, da der er tale om varetagelse af andres tarv, nemlig den berettigedes interesse i forsikringsydelsen.

Der består derimod ikke efter ordlyden af § 22 en pligt for lægerne, Sundhedsstyrelsen ved embedslægeinstitutionen i regionen, eller politiet til at udlevere dødsattesten til forsikringsselskabet uden samtykke fra den berettigede.

16.3 Retslægelige dødsattester

Afgørelsen af, om en begæring om aktindsigt i en dødsattest udstedt efter retslægeligt ligsyn eller i retslægelige obduktionserklæringer m.v. skal imødekommes, tilkommer politidirektøren.

Hvis der således fra afdødes pårørende anmodes om oplysninger fra en retslægelig dødsattest, side 2, om døds måde og dødsårsag, skal Sundhedsstyrelsen ved embedslægeinstitutionen i regionen kontakte politiet for at få oplyst, om politiet finder, at der er noget til hinder for en eventuel udlevering af de ønskede oplysninger. Hvis politiet ikke har indvendinger mod en udlevering, bør de omhandlede oplysninger udleveres til afdødes pårørende, eventuelt i form af aktindsigt.

16.4 Anden lovgivning m.v.

Der kan endvidere efter anden lovgivning være pålagt en pligt til at videregive oplysninger fra dødsattesten.

Også i andre typer af sager kan der foreligge en retlig interesse, offentlig eller privat, der overstiger hensynet til, at der ikke sker videregivelse. Der kan f.eks. være tale om at vurdere en arveladers mentale tilstand i relation til gyldigheden af en testamentarisk disposition.

Pkt. 17.

(Udeladt)